

Vec C-302/19

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum podania:

11. apríl 2019

Vnútroštátny súd:

Corte suprema di cassazione

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

5. február 2019

Navrhovateľka:

Istituto nazionale previdenza sociale

Odporca:

WS

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania vo veci samej

Návrh na zrušenie odvolacieho rozsudku, ktorým sa konštatovala diskriminačná povaha právneho predpisu na základe štátnej príslušnosti, ktorý na účely výpočtu príspevku na domácnosť nezahŕňa do domácnosti členov rodiny štátneho príslušníka tretej krajiny, držiteľa jednotného povolenia na pobyt a prácu v zmysle smernice 2011/98/ES majúcich bydlisko v tretej krajine pôvodu, kým zahŕňa členov rodiny – nerezidentov štátneho príslušníka členského štátu.

Predmet a právny základ prejudiciálnej otázky

Výklad článku 12 ods. 1 písm. e) smernice 2011/98/ES, ako aj zásady rovnakého zaobchádzania v zmysle článku 267 ZFEÚ.

Prejudiciálna otázka

Majú sa článok 12 ods. 1 písm. e) smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/98/EÚ z 13. decembra 2011, ako aj zásada rovnakého zaobchádzania s držiteľmi jednotného povolenia na pobyt a prácu a vnútroštátnymi príslušníkmi vykladať v tom zmysle, že bránia vnútroštátnej právnej úprave, na základe ktorej na rozdiel od toho, čo je stanovené pre štátnych príslušníkov členského štátu, sú pri zarátaní členov domácnosti na účely výpočtu príspevku na domácnosť vylúčení členovia rodiny pracovníka, držiteľa jednotného povolenia, štátneho príslušníka tretej krajiny, ak majú bydlisko v tretej krajine pôvodu?

Uvedené predpisy práva Únie a príslušná judikatúra

Smernica Európskeho parlamentu a Rady 2011/98/EÚ z 13. decembra 2011 o jednotnom postupe vybavovania žiadostí o jednotné povolenie na pobyt a zamestnanie na území členského štátu pre štátnych príslušníkov tretích krajín a o spoločnom súbore práv pracovníkov z tretích krajín s oprávneným pobytom v členskom štáte (Ú. v. EÚ L 343, 2011, s 1), článok 12, podľa ktorého s pracovníkmi z tretích krajín sa zaobchádza rovnako ako so štátnymi príslušníkmi členského štátu, v ktorom majú pobyt, pokiaľ ide okrem iného o [písm. e)] odvetvia sociálneho zabezpečenia vymedzené v nariadení (ES) č. 883/2004, ako aj odôvodnenia 2, 19, 20, 24 a 26

Rozsudok Súdneho dvora z 21. júna 2017, Martinez Silva (C-449/16, EU:C:2017:485)

Uvedené vnútroštátne predpisy

Decreto legge 13 marzo 1988, n. 69, „Norme in materia previdenziale, per il miglioramento delle gestioni degli enti portuali ed altre disposizioni urgenti“, convertito in legge 13 maggio 1988, n. 153 (GURI n. 143 del 20 giugno 1988), [zákonný dekrét č. 69 z 13. marca 1988 „O predpisoch v oblasti sociálneho zabezpečenia na zlepšenie správy prístavných subjektov a iné urgentné ustanovenia“, zmenený na zákon č. 153 z 13. mája 1988 (GURI č. 143 z 20. júna 1988)], článok 2.1: „Pre zamestnancov, poberateľov dôchodku a sociálnych dávok vyplývajúcich zo závislej činnosti..., zamestnancov štátnej správy..., sa rodinné prídavky počnúc mzdou splatnou k 1. januáru 1988... nahradia príspevkom na domácnosť, ak sú splnené podmienky stanovené ustanoveniami tohto článku. 2. Príspevok prináleží v rôznej výške v závislosti na počte členov a príjmu domácnosti v zmysle tabuľky v prílohe k tomuto dekrétu. Výška príjmu podľa tejto tabuľky sa zvyšuje... pre domácnosti, ktorých členovia z dôvodu postihnutia alebo fyzických alebo duševných chorôb úplne alebo trvalo nemôžu vykonávať hodnotnú prácu alebo ak ide o maloletých, ktorí majú trvalé ťažkosti s plnením úloh a činností primeraných ich veku. Vyššie uvedená výška príjmu sa zvyšuje..., ak stav osoby uvedenej v odseku 1 je vdovec alebo vdova, rozvedený alebo rozvedená, v právnej odluke, slobodný alebo slobodná. S účinnosťou od 1. júla 1994 ak súčasťou domácnosti podľa odseku 6 sú dve alebo viac detí, výška mesačného príspevku sa zvyšuje... za každé dieťa s výnimkou prvého dieťaťa. ... 6. Domácnosť tvoria manželia s výnimkou manžela/manželky, ktorý/á je v právnej odluke a nežije v spoločnej domácnosti, deti a osvojené deti... mladšie ako 18 rokov alebo bez vekového obmedzenia, ak z dôvodu postihnutia alebo fyzických alebo duševných chorôb úplne alebo trvalo nemôžu vykonávať hodnotnú prácu. ... 6a. Nie sú súčasťou domácnosti podľa odseku 6 manžel/manželka, deti a osvojené deti cudzieho štátneho príslušníka, ktoré nemajú bydlisko na území Talianskej republiky, pokiaľ so štátom, ktorého štátnym príslušníkom je cudzinec, nebola stanovená dohoda o recipročnom zaobchádzaní s talianskymi štátnymi príslušníkmi alebo uzavretý medzinárodný dohovor v oblasti rodinných dávok. Overovanie, v ktorých členských štátoch platí zásada reciprocity, vykonáva ministerstvo práce a sociálnych vecí po porade s ministerstvom zahraničných vecí. ... 8a. Pre tú istú domácnosť nie je možné poskytnúť viac ako jeden príspevok. Pre členov domácnosti, na ktorú sa vypláca príspevok, tento príspevok nie je zlučiteľný s iným príspevkom alebo rodinnou dávkou, bez ohľadu na to, kto má na ňu nárok. 9. Príjem domácnosti tvorí suma všetkých príjmov, ktoré podliehajú dani z príjmov fyzických osôb, dosiahnutých členmi domácnosti v predchádzajúcom kalendárnom roku k 1 júlu každého roka, a je platný na účely vyplácania príspevku do 30. júna nasledujúceho roka. ... Tento príjem tvoria taktiež príjmy akejkoľvek povahy..., ak sú vyššie ako... Do príjmu nie sú započítané príjmy z ukončenia pracovného pomeru bez ohľadu na ich pomenovanie a preddavky z týchto príjmov, ako aj príspevok podľa tohto článku. ...“

Decreto legislativo 4 marzo 2014, n. 40, „Attuazione della direttiva 2011/98/UE...“ (GU n. 68 del 22 marzo 2014) [Legislatívny dekrét č. 40 zo

4. marca 2014 „o vykonávaní smernice 2011/98/EÚ...“ (Úradný vestník č. 68 z 22. marca 2014)]

Zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Pán WS je štátny príslušník Srí Lanky, od 9. decembra 2011 je držiteľom povolenia na pobyt na účely výkonu zamestnania a od 28. decembra 2015 jednotného pracovného povolenia podľa legislatívneho dekrétu 40/2014. Členovia jeho rodiny (manželka a dve deti) od januára do júna 2014 a potom od júla 2014 do júna 2016 opustili Taliansko z dôvodu návratu do krajiny pôvodu (Srí Lanka). Pokiaľ ide o tieto časové obdobia, INPS (Istituto nazionale previdenza sociale – Národný inštitút sociálneho zabezpečenia, Taliansko) zamietol pánovi WS príspevok na domácnosť s odôvodnením, že pre cudzích štátnych príslušníkov sa podľa článku 2 ods. 6a zákonného dekrétu 69/88 na účely výpočtu uvedeného príspevku nezohľadňuje manželka a deti pracovníka, ktoré nemajú bydlisko v Taliansku.
- 2 Zatiaľ čo Tribunale di Alessandria (súd v Alessandria, Taliansko) zamietol žalobu pána WS proti rozhodnutiu o zamietnutí príspevku, Corte d'appello di Torino (Odvolací súd Turín, Taliansko) na základe článku 12 smernice 2011/98/EÚ, ktorý ešte nebol prebraný do talianskeho právneho poriadku, avšak majúci priamy účinok, konštatoval diskriminačnú povahu vyššie uvedeného článku 2 ods. 6a a ho neuplatnil.
- 3 Proti odvolaciemu rozsudku INSP podala kasačný opravný prostriedok na jeho zrušenie.

Základné tvrdenia účastníka konania vo veci samej

- 4 Podľa INPS v rozpore s tým, čo je uvedené v napadnutom rozsudku, sa výklad smernice 2011/98/EÚ má vykonať aj na základe odôvodnení 8, 19, 20, 24 a 26, v ktorých sa poukazuje na odlišné postavenie držiteľov jednotného povolenia na pobyt a prácu v porovnaní s držiteľmi povolenia na pobyt podľa smernice 2003/109/ES, neexistenciu spoločného európskeho právneho predpisu pre krajiny Únie v oblasti práv, v súvislosti s ktorými je štátnym príslušníkom tretích krajín garantované rovnaké zaobchádzanie, cieľ nepriznať práva v súvislosti so situáciami, ktoré nepatria do rozsahu pôsobnosti práva Únie, ako napríklad v prípade členov rodiny s bydliskom v tretej krajine a diskrečnú právomoc každého členského štátu pri obmedzovaní vyplácania dávky sociálneho zabezpečenia, jej výšky a obdobia, za ktoré sa má priznať štátnym príslušníkom tretích krajín. Predmetný príspevok na domácnosť má povahu sociálneho zabezpečenia, a nie sociálnej pomoci, na rozdiel od dávky vo veci Martinez Silva, v ktorej Súdny dvor vyhlásil uplatniteľnosť na cudzincov.

Zhrnutie odôvodnenia návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 5 Príspevok na domácnosť podľa článku 2 zákonného dekrétu 69/1988 je finančný prídavok, z ktorého majú prospech všetci pracovníci a poberatelia dôchodku alebo dávok sociálneho zabezpečenia zo zamestnania za predpokladu, že príjem ich domácnosti nepresahuje určitú hranicu.
- 6 Výška tohto príspevku sa stanovuje v závislosti od počtu členov, počtu detí a rodinného príjmu, pričom ho poskytuje INPS. Tento príspevok spolu so mzdou vypláca zamestnávateľ podľa percentuálnej sadzby z hrubej mzdy zamestnanca. Ďalej INPS vykonáva konečné zúčtovanie medzi príspevkami poskytnutými zamestnávateľom a príspevkami na sociálne zabezpečenie, ktoré je INPS povinný vyplatiť.
- 7 Vnútroštátna judikatúra definovala príspevok niekedy ako dávku *sociálneho zabezpečenia*, keďže ide o prídavok, či už na dôchodok alebo zamestnanie v závislosti na vykonávanej práci, ktorý je vyplácaný z poistného plateného všetkými zamestnávateľmi na zabezpečenie dostatočného príjmu rodinám, ktoré majú nedostatočný príjem, inokedy ako dávku *sociálnej pomoci*, keďže výška príspevku, ako aj príjem použitý ako parameter na jeho vyplácanie, sa zvyšujú v prípade rodín, ktoré si zaslúžia intenzívnejšiu ochranu, keďže jej členmi sú osoby s postihnutím alebo maloletí s ťažkosťami.

Podľa vnútroštátneho súdu však toto rozlíšenie nie je relevantné a každopádne ide o opatrenie, ktoré spadá do rozsahu pôsobnosti článku 12 ods. 1 písm. e) smernice 2011/98/EÚ.

- 8 Skutočnosť, že zákon priznáva členom domácnosti rozhodujúci význam v rámci systematiky príspevku a ich identifikuje ako základných príjemcov finančného príspevku, na ktorý poberateľ mzdy alebo dôchodku má nárok, vyvoláva výkladovú pochybnosť, ktorá odôvodňuje polozenie prejudiciálnej otázky: teda či z domácnosti možno vylúčiť členov rodiny cudzieho štátneho príslušníka, a nie však členov rodiny vnútroštátneho príslušníka, keď ich skutočné bydlisko nie je viacej v Taliansku a neexistujú recipročné podmienky s ich krajinou pôvodu, pokiaľ sa zohľadnia i ciele uvedené v smernici 2011/98/EÚ v odôvodnení 20: „... Právo na rovnaké zaobchádzanie v oblastiach špecifikovaných v tejto smernici by sa malo priznať... vrátane rodinných príslušníkov pracovníka z tretej krajiny, ktorým sa povolil vstup na územie členského štátu v súlade so smernicou Rady 2003/86/ES z 22. septembra 2003 o práve na zlúčenie rodiny“ a 24: „Pracovníci z tretích krajín by mali mať nárok na rovnaké zaobchádzanie v oblasti sociálneho zabezpečenia. ... Touto smernicou by sa ďalej nemali priznávať práva v súvislosti so situáciami, ktoré sú mimo rozsahu pôsobnosti právnych predpisov Únie, ako napríklad vo vzťahu k členom rodiny s pobytom v tretej krajine. Touto smernicou by sa mali priznať práva iba vo vzťahu k rodinným príslušníkom, ktorí sa zlúčia s pracovníkmi z tretej krajiny s cieľom pobytu v členskom štáte v záujme zlúčenia rodiny, alebo k rodinným príslušníkom, ktorí už majú oprávnený pobyt v príslušnom členskom štáte“.

- 9 Súdny dvor doteraz rozhodoval len o prípadoch, keď nositelia práv, ktorých sa domáhali v oblasti sociálnej ochrany ako ich celá rodina, mali trvalý pobyt v členskom štáte alebo sa presťahovali z jedného členského štátu do druhého členského štátu. Prejudiciálna otázka je preto novou otázkou.

PRACOVNÝ DOKUMENT